

Oikaisuvaatimus / Elinvoimalautakunta 24.8.2023

Elvoi 26.10.2023 § 138
1725/00.01.01/2023

Valmistelija: hallintojohtaja Auli Korhonen, p. 040 557 2146,
elinvoimajohtaja Anna-Liisa Juurinen, p. 040 747 7736

Lasse Kivinen on tehnyt oikaisuvaatimuksen koskien elinvoimalautakunnan 24.8.2023 kaikkia päätöksiä. Kivinen vaatii, että elinvoimalautakunnan päätökset tulee käsitellä uudelleen sellaisessa lautakunnan kokoonpanossa, joka vastaa kuntalain säännöksiä. Oikaisuvaatimuksen tekijä on vedonnut siihen, että elinvoimalautakunnan jäsen Ilkka Salminen on valittu kaupunginhallituksen jäseneksi ja samalla on elinvoimalautakunnan jäsen. Vaatimusta on perusteltu kuntalain (410/2015, Kuntal) 74 §:n määräyksillä vaalikelpoisuudesta.

Kuntal 74 § mukaan:

”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:
1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Pääasiallisesti henkilöstöasioita hoitavaan toimielimeen sovelletaan, mitä 73 §:n 2 momentissa säädetään. Johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.”

Lautakunnan jäsen Ilkka Salminen ei ole elinvoimalautakunnan palveluksessa tai lautakunnan tehtäväalueella toimivan kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa. Myöskään Lain 74 § 1 mom kohta 3) ei tule sovellettavaksi elinvoimalautakunnan jäsenen Ilkka Salmisen kohdalla, sillä kohdan mukaan esteellisyys syntyisi, mikäli Salminen olisi liiketoimintaa harjoittavan yrityksen hallituksen jäsen tai muutoin johtavassa tai vastuullisessa tehtävässä liikeyrityksessä, jolle lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisusta olisi olennaista hyötyä tai haittaa. Säännös voisi tulla sovellettavaksi esimerkiksi rakennusliikkeen johtohenkilöihin kaavoitusasioita valmisteleavassa lautakunnassa ja terveys- tai muita ostopalveluja tuottavan yrityksen johtohenkilöihin vastaavan toimialan lautakunnassa.

Kunnalliseen päätöksentekojärjestelmään kuuluu, että samaa asiaa käsitellään useammassa toimielimissä. Asiaa voidaan ensin käsitellä lautakunnassa, sen jälkeen kunnanhallituksessa ja edelleen valtuustossa. Henkilö voi myös olla kaikkien mainittujen toimielinten jäsen. Vaalikelpoisuudesta kaupunginhallitukseen säädetään Kuntal 73 §:ssä ja tarkastuslautakuntaan 75 §:ssä.

Kunnallishallinnossa ei sovelleta ns. toisen asteen jääviä, joten osallistuminen asian käsittelyyn useissa toimielimissä ei aiheuta esteellisyyttä. Sama henkilö voi osallistua asian käsittelyyn sen kaikissa vaiheissa. Ainoa poikkeus on tilanne, jossa luottamushenkilö on kunnan viranhaltijana asian käsittelyn aiemmassa vaiheessa esitellyt tai muuten vastaavalla tavalla käsitellyt asiaa (Kuntal 97 § 3 mom).

Pääsääntöisesti viranhaltija voi myös valmistella ja esitellä omasta päätöksestään tehdyn oikaisuvaatimuksen. Kunnan sisäisessä muutoksenhaussa oikaisuvaatimuksella jatketaan saman asian käsittelyä yleisessä viranomaisessa hallintoasiana eikä oikaisuvaatimuksen käsittelyä pidetä lainkäyttönä.

Jos päätös on oikaisuvaatimuksella saatettu toimielimen käsiteltäväksi, asiaa aiemmin käsitellyttä luottamushenkilöä tai viranhaltijaa ei yleensä pidetä esteellisenä (KHO 8.6.2000/1894, KHO 29.2.2000/397). Mikäli oikaisuvaatimuksen perusteet kohdistuvat esimerkiksi esittelevään viranhaltijaan henkilökohtaisesti, esteellisyyteen on otettava kantaa tapauskohtaisesti.

Toimivalta, johon päätös perustuu: Hallintosääntö 25 §

Ehdotus

Elinvoimajohtaja Anna-Liisa Juurinen

Elinvoimalautakunta hylkää Kivisen oikaisuvaatimuksen esittelytekstissä esitetyin perustein.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.